N.ro 261
D. 29. Września.
SOBOTA.
ROK 1827.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Koronacja Króla Michała 1669.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

W testamencie ś. p. JW. *Wawrzeńca Surowieckiego*, prócz innych, znajduią się zapisy godne naśladowania. 12,000 zł: na utrzymanie 2ch Uczniów przy Szkołach XX. *Piiarów* w *Warszawie* i 24,000 na utrzymanie 3ch Uczniów przy *Uniwersytecie Warszawskim.*

W przyszłym tygodniu wyjdą z drukarni Piiarskiej na widok publiczny, *Wypisy francuzkie* mniejsze, przerobione stosownie do uwag przez Towarzystwo Elementarne uczynionych. Exemplarz ieden wraz ze słowniczkiem kosztować będzie tylko zł. 2.

Dziełko o pługu poprawnym beskolesnym, przez A. Kasperowskiego, iest do nabycia w Księgarni A. *Brzeziny*.

Gdy teraz wieczory iesienne są nader pogodne i przyiemne, mam zamiar dać kilka Zabaw wieczornych czyli Balików w Sali przy *Kaskadzie Marymontskiej*. Sala oświecona będzie iarzęcem światłem. Muzyka dobrana. Za umiarkowaną cenę znajdować się będą rozmaite potrawy, wszelakie trunki i chłodniki. Pierwszy takowy balik nastąpi *Dziś*, zacznie się o godz: 6, i dawane będą w każdą Sobotę, póki posłuży pogoda. Za wnijście Mężczyzna płaci zło: 2, Płeć piękna ma wejście bezpłatne. — *Fryd: Goebel.*

Artykuł nadesłany.— Niedawno przeieżdżaiąc przez *Wiedeń*, znajdowałem się w dworskim teatrze przy *Karyntskiej bramie*, na przedstawieniu opery *Faust*, z muzyką sławnego *Spora*. Ta opera tak z rzeczy iak muzyki bardzo się podoba w Niemczech, a nawet i tym amatorom którzy są iedynie zwolennikami muzyki Włoskiej. Mogę zapewnić że nasza publiczność byłaby z tego dzieła zupełnie zadowolnioną, zwłaszcza gdyby scenę przystosować, a *Faustowi* nadać nazwisko *Twardowski*; wszakże iuż nieraz dowodzono, że *Faust* i *Twardowski* iedno znaczą. L.

Zaszczyty uczonych Polaków za granicą.— *Mikołaj*, Archidjakon Krakowski Polak, był r. 1271 Rektorem w słynącej podówczas Akademji Padewskiej. *Jarosław Skotnicki*, póżniej Arcy-Biskup Gnieźnieński, żyiący za Kazimierza W. był Rektorem równie sławnej Akademji Bonońskiej. *Fryderyk*, Polak, był r. 1351, tak iak wyżwspomniony Mikołaj, Rektorem Akademji w Padwie. *Mateusz z Krakowa*, urodzony roku 1345, był Rektorem Akademji Praskiej, teologiem nadwornym Cesarza Roberta, i używanym przez tegoż do umów z Tamerlanem. Póżniej był Rektorem Akademji Paryzkiej. *Marcin z Olkusza*, sławny lekarz i matematyk, żyiący w XV wieku, poważany był na dworze Macieia Korwina Króla Węgierskiego i był Proboszczem w Budzie, stolicy Węgierskiej. Leon X. Papież wezwał go do poprawy Kalendarza. W wieku XVI więcej uczonych Polaków słynęło za granicą: Urodzony roku 1547 *Stryjkowski Maciej*, nasz dzieiopis, z powodu nauk powszechnie we Włoszech i Niemczech był

szanowany. *Kasper Maliński*, żyiący około r. 1575 był nauczycielem w Akademji Strazburskiej. *Pleszowski Stanisław*, sławny lekarz i poeta, poważany był także na dworze Węgierskim równie iak Marcin z Olkusza. *Agrykola Rudolf*, sławny nauczyciel wymowy i poezji w Akademji Krakowskiej, zadziwiał kraie niemieckie talentem swoim i od Cesarza Maxymiljana wieńczony był laurem poetyckim. *Jan Gdańszczanin* (Dantiscus), znamienity poeta i uczony tegoż wieku, był także od Maxymiljana wieńczony, mianowany doktorem *Pontif: et Cesarei Juris:*, przyczem otrzymawszy od Cesarza pierścień złoty, laur i biret w poczet szlachty Niemieckiej wciągniony został. Cesarz Karól V kochał go i poważał równie iak iego poprzednik, przybrał za towarzysza podróży i wypraw swoich woiennych i z tym to Monarchą był nasz Gdańszczanin przytomny klęsce Francuzów i pojmaniu rycerskiego ich Króla, Franciszka Igo pod Pawją. Znany nasz poeta łaciński czuły *Klemens Janicki*, wieńczony był w 20 roku życia swoiego wieńcem poetycznym przez Papieża Klemensa VII. *Wojciech Sędziwoj*, woiownik i mąż uczony nieraz o radę od obcych Monarchów był zapytywany. Jan *Zamojski* był także w tym wieku Rektorem Akademji Padewskiej. Wiek XVII okazał się także obfitym w uczonych Polaków za granicą słynących: *Fabjan Plemieński* żyiący około roku 1615, znany poeta łaciński, był domownikiem Papieża Grzegorza XIII. Papież ten znawca i czciciel uczonych mężów nadał *Tomaszowi Treterowi*, autorowi dzieł wielu i Kanonikowi Warmińskiemu herb własny, przypuścił go oraz do zaszczytów swoiego domu. Treter był także od Papieża Klemensa VIII poważany. *Mikołaj Wolski*, Starosta Krzepicki, Marszałek Wiel: Kor: sławny Alchimista swoiego wieku, zmarły r. 1630, był Podczaszym Cesarza Rudolfa i bawił lat 16 na iego dworze. *Jędrzej Piotrkowczyk* zmarły r. 1645, słynął w Rzymie i pewien poeta Francuzki pisał w Paryżu wiersz na pochwałę iego, w którym nazywa go *egregie cordatus homo*. Zmarły r. 1641 *Najmanowicz Jakób*, współczesnik ostatniego, był przez Paryzką Akademją wieńczony na nauczyciela filozofji, a w Rzymie został doktorem praw obojga. W tymże czasie (za Władysława IV) żyiący sławny łaciński poeta *Maciej Kaz: Sarbiewski* był powszechnie w kraiach obcych poważany. Lubiony był w domach Włoskich Berberynów i Xżąt Debraczanów, uwielbiali go nie tylko Włoscy, ale oraz Francuzcy i Niderlandcy uczeni, a Papież Urban VIII używał go do poprawy brewjarza i wieńczył laurem poetycznym. Z wieku XVIII początków iednego tylko *Konarskiego Stanisława* przytoczymy. Szlachetny ten Reformator narodu Polskiego i założyciel konwiktu *Nobilium* w Warszawie pobierał pensją od Ludwika XV Króla Francuzkiego, którą na dobro kraiu i uczącej się młodzieży Polskiej obracał. Tegoż uczonego męża poważał oraz Papież Benedykt XIV, ów opiekun uczonych i rozkrzewiciel oświaty, słusznie położony wszędzie wielkich Monarchów, zdobiących trony XVIII wieku. Jnnych XVIII wieku uczonych Polaków słynnych za granicą, iako bliższych czasów naszych opuszczam. (Później mówić będziemy *o zaszczytach woiowników Polskich za granicą*.)— St. *Jaszowski*.

Wczoraj było ciepła stopni 17.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

W iednem z pism donoszących Portugalczykom o przybyciu Królewicza *Don Michała* do *Lisbony* takie iest zakończenie. »Miejmy nadzieię szczęśliwszych czasów, będzie nam panował prawy Król Portugalski, i, na wzór

błogosławionego swego *Patrona*, który cisnął w przepaść dumnego nieprzyiaciela BOGA, *Don Michał* oczyści Portugalją od rewolucjonistów, iakobinów, radykalistów, węglarzy, karbonarów; rządzić będzie poczciwymi, i zasłuży sobie na chwałę odnowiciela Portugalji.»—Kilka gazet *Londyńskich* donosi że według odebranych ostatnich wiadomości z *Stambułu*, Rząd *Turecki* w dzisiejszych okolicznościach ulegnie, a przezto nie przyjdzie do wojny. — Słychać że *Lord Kochran* i Jenerał *Church* przez gorliwe usiłowania poiednali dowódców *Greckich*, i zapobiegli dalszemu rozlewowi krwi bratniej.—O *Jbrahimie* od nieiakiego czasu zupełnie ucichło. — Żołnierze *Angielscy* będący teraz w *Portugalji* prawie wszyscy maią febre; powodem tej choroby ma być picie wina rano.—Robota drogi pod rzeką *Tamizą* podobno ustanie, iedni mówią że dla grożącego niebespieczeństwa, inni że dla braku pieniędzy, co w *Anglji* zadziwiającem iest zdarzeniem.—Gdy młodzi *Szybkobiegacze* zaczeli iuż wychodzić z mody, zjawili się starzy; teraz w *Anglji* iest Kobieta maiąca lat 61, która za małą nagrodę odbywa kurs 18 mil niemieckich w ciągu 24 godzin!— Niedawno w *Paryżu* stary służący czyszcząc okiennice, znalazł za listwą, rulki w których znajdowało się 45,000 franków w złocie. Uczciwy sługa oddał te pieniądze swej Pani a właścicielce tego domu, która nagradzaiąc tak rzadką poczciwość, dała mu aż ....40 franków!— Jeden z dzienników Angielskich zapewnia, że wyspa *San-Fernando-Po*, leżąca przy wybrzeżach *Ginei*, ustąpioną została przez Hiszpanją Anglji; i zdaie się rzeczą pewną, że gdy Anglja ma zamiar opuszczania swoich zakładów na *Wybrzeżu złotem*, przeniesie ie na wyspę *San-Fernando-Po*, która także będzie dogodnem stanowiskiem dla okrętów maiących przeszkadzać handlowi murzynów. Niewiadomo ieszcze pod iakiemi warunkami Hiszpanja ustąpiła tej ważnej posiadłości. — W *Edymburgu* niedawno umarł stary Nauczyciel grania na Fortepjanie, z urodzenia *ślepy*, maiący iednak nadzwyczajny dar uczenia z taką łatwością, że iego uczniowie płci obiej pojmowali naukę muzyki nierównie prędzej iak od innych nauczycieli. Zostawił znaczny maiątek, który zapisał dobroczynnym instytutom.

Jedna z gazet *Amerykańskich* pod datą 8go Sierp:, ogłosiła: iż d. 8 Wrześ:, o godzi: 3 po południu, nadzwyczajne nastąpi widowisko: to iest iż okręt *Miszygan*, o 136 beczkach, przebędzie ogromne progi *Niagary*. Wszystkie otwory statku tego mocno będą zamknięte, i spodziewaio się iż takowy bez uszkodzenia spadnie z prostopadłej wysokości 160 stóp, ponieważ miednica koryta głęboka iest na 500 do 600 stóp, i okręt niedotknie się dna. Aż do katarakty okręt doprowadzony będzie przez statki mniejsze które mu najlepszy nadadzą kierunek. Dla powiększenia widowiska chcą na pokładzie umieścić niedźwiedzi, psów, i t. p. zwierzęta, które iak spodziewaią się, przez spadnienie to nie poniosą szkody.— W menażerji P. *Sartolini* ukazywanej w różnych miastach włoskich, znajduie się rodzina *Małp* tak wyuczonych, że wzbudzaią powszechne zadziwienie. Kłaniaią się podług rozkazu, tańczą, palą lulkę, a najszczególniej fechtuią się według wszelkich przepisów tej sztuki. Jedna zaś z młodszych małpek, szyie i obrębia.

RPZYJECHALI do WARSZAWY.

Horain Stanisław, Hrabia z Płockiego. — Zieliński Stanisław Oby: z Płockiego. — Olszewski Franciszek Oby:. — Gregorowic Andrzej Oby: z Lubelskiego. — Witwicki Mikołaj Oby: z Rossji. — Łepkowski Leonard Oby: z Rossji. — Brzesowski Kazmierz Obyw: z Lublina. — Grąski Antoni Oby: z Sandomierza. — Radoszewska Oby: z Łowicza. —Wolski Franci: z No-

wej. — Popławska Joanna Oby: z Krubic.

DONIESIENIA.

Urząd Municypalny M. S. Warszawy. W skutek Reskryptu Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji z d. 13go b. m. na dostawę 400 Sążni Kubicznych Kamieni polowych do budowy nadbrzeża Kamiennego przy ulicy Solec, ogłasza niniejszym Licytacją publiczną in minus do odbycia której termin stanowczy na dzień 4ty Października r. b. na godzinę 3cią z południa w Ratuszu Głównym w Sali zwykłych posiedzeń przeznacza. Wzywa więc chęć podjęcia się dostawy tej maiących, aby zaopatrzeni w Vadjum w gotowiźnie w Summie złp. 3000 w terminie i miejscu oznaczonem znajdować się chcieli. Warunki do Licytacji w Biórze Urzędu Municypalnego w każdym czasie przejrzane być mogą. — Warszawa dnia 22 Mca Września 1827 r. — Radca Stanu Prezydent Wojda. — Sekretarz Jeneralny G. Jahołkowski.

Komora Konsumowo Składowa w Warszawie. — Uwiadomia publiczność, iż na licytacją Towarów zdefraudowanych w dniu 2em i następnych mca przyszłego r. b. na Komorze tutejszej wewnątrz zabudowań po Marywilu pozostałych, w Sklepie wprost Bramy odbywać się maiącej sprzedawanemi będą za gotowe pieniądze, Skórki lisie zagraniczne surowe i wyprawne, Skórki wydrze zagraniczne surowe, Skórki z królików Angielskich wyprawne, Skórki z Psów morskich wyprawne powszechnie na Czapki używane i różne towary łokciowe i krótkie iako to: Materje iedwabne, półiedwabne, bawełniane, Chustki iedwabne, półiedwabne, Tasiemki lniane, bawełniane, Jgły, Dróty do pończoch, Noże, Widelce, etc. Kto więc nabycia towarów oprócz wymienionych i innych znajdować się mogących chęć mieć będzie: o godzinie 8mej zrana w dniu oznaczonym przybyć raczy. Nadmienia przytem Komora, iż Licytacja w mowie będąca powszechnie od 1go do 15, każdego miesiąca od godziny 8mej zrana, do 12tej w południe odbywa się wyłączaiąc tylko dni Świątecznę. — Jnspektor Jlny Cełł Krieger.

Płótno w średniem gatunku z Litwy przywiezione znajduie się do sprzedania przy ulicy Podwale w domu zaiezdnym pod Nr 500.

Podaie się do wiadomości, iż w całem territorium Dóbr Woli i Czystego przy Warszawie W. Biernackiego dziedzicznych, wszelkiego rodzaiu polowanie iest zabronionem, każdy więc niemaiący przyzwoitego pozwolenia, niemoże polować pod utratą strzelby i psów, i sam sobie winę przypisze ieżeli oprócz tego wedle Praw Kraiowych dozna nieprzyiemności.

Zgubiony został Zegarek srebrny średniej wielkości francuzki, z wierzchu cyferblatu nakręca się werk, z tyłu z kapslem otwieraiący się, na biglu wyryty Nr 59, gilizerowanie było w płomienie słońca. Ktoby więc takowy znalazł lub dał o nim wiadomość do Drukarni Kurjera, odbierze przyzwoitą nagrodę.

Cztery Konie skarogniade, po lat 3 maiące, dobrane, są do sprzedania, i 6 Chomontów Moskiewskich z całym przyborem, za przyzwoitą cenę lub do zamiany na lekki Koczyk lub Wolant. Ktoby sobie życzył ie nabyć, uda się do domu Elerta na ulicę Długą pod Nr 453 do Murgrabiego domu, i to w krótkim czasie, gdyż właściciel tych Koni iest podróżny i niebawi iak dni 3 w Warszawie.

W domu Nr 493 przy ulicy Miodowej, znajduią się do wynaięcia od S. Michała r. b. dwa Apartamenta, na dole ieden i na 1m piętrze drugi, z Kuchnią, Wozownią, Stajnią, Piwnicą, Drwalnią i Górą; tamże Piwnica na skład Win. Życzący takowe naiąć, raczy się zgłosić do Rządcy wspomnionego domu.

Używane Meble, to iest: Szafy, Stoliki, Komoda, Krzesła, Magel, Bryczka Krakowska i inne Sprzęty do sprzedania; dowiedzieć się można pod Nr 1245 i pół Lit: B. przy ulicy Nowy świat w Korpusie.

☞ Zgubiono d. 24 b. m. Sitko srebrne całe w deseń ażur z rączką z Słoniowej kości, na użytek do Herbaty, idąc z Starego Miasta, Senatorską, Miodową, na Franciszkańską, właściciel uprasza znalazcy o doręczenie onego na Stare Miasto Nr 44, na pierwszem piętrze za nagrodą.

W domu pod Nr 47, od ulicy Piwnej dwa pokoie wygodne na Pierwszem piętrze z Kuchnią, Spiżarnią, Piwnicą, do naięcia od Sgo Michała 1827 r. Dowiedzieć się u Gospodarza w tymże domu od Rynku.

Niżej podpisany ma honor zawiadomić, iż za zezwoleniem Rządu założył *Pensją przygotowawczą do Szkół Wyższych dla Płci Mezkiej.* Zaręcza iż Rodzice będą zupełnie zadowolnieni. — *C. Damart* przy ulicy Królewskiej w pałacu Łubińskich pod Nr 1066.

Wczoraj wyciągnięte Nra 35. 3. 53. 24. 78.

TEATR. Jutro pierwszy raz nowa Traiedja oryginalna wierszem, Harald. Nowe ubiory i część Dekoracji.